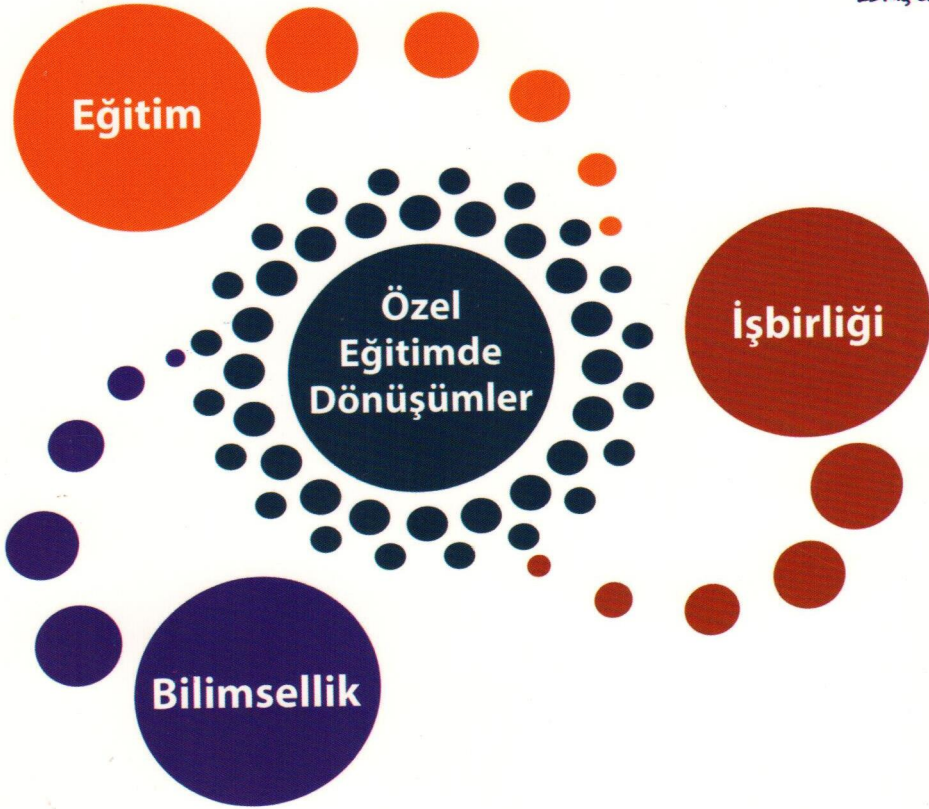

26. ULUSAL ÖZEL EĞİTİM KONGRESİ

5-8 Ekim 2016
Anadolu Üniversitesi
Eskişehir

BİLDİRİ KİTABI

KURULLAR

Kongre Onursal Başkanları

Prof. Dr. Naci GÜNDOĞAN – Anadolu Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Coşkun BAYRAK – Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekan Vekili

Özel Eğitim Uzmanı Gazi ACAR – ÖZDER Eskişehir Şube Başkanı

Kongre Başkanı

Prof. Dr. Atilla CAVKAYTAR–Özel Eğitim Bölüm Başkanı

Kongre Başkan Yardımcıları

Doç. Dr. Yasemin ERGENEKON

Yrd. Doç. Dr. Özlem KAYA

Kongre Danışma Kurulu*

Prof. Dr. Sezgin VURAN (Başkan) (10. ve 17.Ulusal Özel Eğitim Kongresi)

Prof. Dr. Funda ACARLAR (19.Ulusal Özel Eğitim Kongresi)

Prof. Dr. Ayşegül ATAMAN (20.Ulusal Özel Eğitim Kongresi)

Prof. Dr. Erol BELGİN (3.Ulusal Özel Eğitim Kongresi)

Prof. Dr. Latife BIYIKLI (5. ve 12.Ulusal Özel Eğitim Kongresi)

Prof. Dr. Cemil ÇELİK (6.Ulusal Özel Eğitim Kongresi)

Prof. Dr. Bilal DİMDAR (16.Ulusal Özel Eğitim Kongresi)

Prof. Dr. E. Rüya ÖZMEN (20.Ulusal Özel Eğitim Kongresi)

Prof. Dr. Tevhide KARGIN (19.Ulusal Özel Eğitim Kongresi)

Prof. Dr. Gönül KIRCAALİ İFTAR (9.Ulusal Özel Eğitim Kongresi)

Prof. Dr. Ahmet KONROT (7., 13., 21. ve 25. Ulusal Özel Eğitim Kongresi)

Prof. Dr. Kemal KUTLU (8. Ulusal Özel Eğitim Kongresi)

Prof. Dr. Mehmet ÖZYÜREK (15.Ulusal Özel Eğitim Kongresi)

Prof. Dr. Hakan SARI (11. ve 18.Ulusal Özel Eğitim Kongresi)

Doç. Dr. Yasemin ERGENEKON (17.Ulusal Özel Eğitim Kongresi)

Yrd. Doç. Dr. Selmin ÇUHADAR (24.Ulusal Özel Eğitim Kongresi)

Yrd. Doç. Dr. Mehmet PALANCI (22.Ulusal Özel Eğitim Kongresi)

Yrd. Doç. Dr. Ahmet YIKMIŞ (14. ve 23.Ulusal Özel Eğitim Kongresi)

*Danışma Kurulu 1991–2015 yılları arasında gerçekleştirilen Ulusal Özel Eğitim Kongreleri Kongre Başkanlarından oluşturulmuştur.

Kongre Bilim (Program) Kurulu

- Doç. Dr. Hasan GÜRGÜR (Başkan)
Prof. Dr. E. Sema BATU
Prof. Dr. Atilla CAVKAYTAR
Prof. Dr. İbrahim DİKEN
Prof. Dr. Ümit GİRGİN
Prof. Dr. Cem GİRGİN
Prof. Dr. Uğur SAK
Prof. Dr. Elif TEKİN İFTAR
Prof. Dr. Şükrü TORUN
Prof. Dr. Yıldız UZUNER
Prof. Dr. Sezgin VURAN
Doç. Dr. Özlem DİKEN
Doç. Dr. Yasemin ERGENEKON
Doç. Dr. H. Pelin KARASU
Doç. Dr. Bülent TOĞRAM
Doç. Dr. Zerrin TURAN
Doç. Dr. Osman TUTAL
Doç. Dr. Şerife YÜCESOY ÖZKAN

Görme Engellilere Dokunsal ve İşitsel Materyallerle Fen Kavramlarının Öğretimi

Levent Zorluoğlu – Artvin Çoruh Üniversitesi
Mustafa Sözbilir – Atatürk Üniversitesi

Görme yetersizliğinden etkilenen öğrencilerin feni tam ve güvenli bir şekilde öğrenebilmeleri için çevrede, öğretimde ve öğretim sırasında kullanılacak materyallerde uyarlamalar yapılması gerekmektedir. Görme yetersizliğinden etkilenen bireylerin öğrenimlerinin desteklenmesinde öğrenmeyi destekleyici deneyimlerin sağlanması gerekmektedir. Fen kavramlarının genellikle soyut kavramlardan oluşması, fen kavramlarının görme yetersizliğinden etkilenen öğrencilere genellikle geleneksel yollarla anlatılması ve fen kavramlarının çoğunun görsel öğeler aracılığıyla somutlaştırılmaması nedeniyle bu öğrenciler fen kavramlarını öğrenememekte ya da kavramların bu öğrenciler tarafından öğrenilmesi zorlaşmaktadır.

Bu çalışma tasarım tabanlı araştırma yöntemi kullanılarak üç basamakta gerçekleştirilmiştir. (1) İhtiyaç Analizi: Görme yetersizliğinden etkilenen öğrencilerin maddenin tanecikli yapısı ünitesinde yer alan bazı kavramların öğrenilmesine yönelik ihtiyaçların belirlenmesi; (2) Öğretim Tasarımı ve Geliştirme: İhtiyaçlara göre öğretim materyalleri ve öğretim planı geliştirilmesi; (3) Öğretim Tasarımının Uygulanması ve Değerlendirilmesi: Kavramların öğretimi ve geliştirilen öğretim materyallerinin değerlendirilmesi.

Çalışmanın birinci basamağında görme yetersizliği olan öğrencilerin maddenin tanecikli yapısı ünitesinde yer alan kavramların öğretiminde görme duyusu dışındaki organlarından dokunma ve işitmeyi aktif edici dokunsal (tactile) ve sesli materyallere ihtiyaç olduğu belirlenmiştir. 2. basamağında ise ünite kavramlarının öğretimini destekleyici dokunsal materyal geliştirilmiş ve öğrenmeyi destekleyici etkinlikler sesli materyallerle etkili hale getirilmiştir. 3. basamakta geliştirilen materyaller ve etkinlikler öğretim sırasında kullanılarak öğretime katkısı değerlendirilmiştir. Materyallerin ve etkinliklerin öğretime katkısı uygulama öncesi yapılan ön test ile uygulama sonrası yapılan son test arasındaki farka bakılarak tespit edilmiştir.

Sonuç olarak görme yetersizliğinden etkilenen öğrencilerin fen kavramlarının öğrenimini desteklemek için kullanılan dokunsal ve sesli materyaller öğrenmeye geliştirdiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dokunsal materyal, fen öğretimi, görme yetersizliği olan öğrenciler, kavram öğretimi, sesli materyal